

Рівненський державний
гуманітарний університет

Студентський дайджест

Збірник наукових матеріалів
здобувачів вищої освіти

№ 9
2024

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 9

Рівне, 2024

Студентський дайджест : збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти.
Випуск 9. Рівне : РДГУ, 2024. 106 с.

Головний редактор :

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету

Виконавчий редактор :

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної колегії :

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олена Сергіївна – здобувач ступеня PhD кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету за спеціальністю 053 «Психологія».

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол № 4 від 25 квітня 2024 року).*

УДК 159.942:316.61

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ» В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Ільчук (Смик) Олена, здобувач ОС «магістр»
спеціальності 012 «Дошкільна освіта», I курс, РДГУ
Науковий керівник: Юрчук О.І. канд. пед.наук, доцент

Постановка проблеми. Емоційна стійкість завжди була однією із найважливіших якостей особистості. Війна вплинула на зростання кількості дітей із підвищеною тривожністю, емоційною напругою, проявом агресивності депресивності, розладом в адекватності емоційного регулювання та ін. Адекватний прояв емоцій та управління емоційним станом є важливим показником соціально-особистісного розвитку дитини. Це посилює необхідність вивчення сучасних особливостей та шляхів формування емоційної стійкості у дітей дошкільного віку. Емоції розглядала ще антична філософія як певну форму пізнання. За твердженням Демокрита та Епікура, почуття, зокрема задоволення та невдоволення, впливають на поведінку людини.

Розкриваючи сутність феномена «емоції» з психологічної точки зору, відзначимо, що вони є одним із видів пізнавальних процесів, відрізняються взаємопов'язаністю з інстинктами, потребами та мотивами людини, проявом яких є страх, або радість радості, тобто різноманіття переживань.

Вчені розглядають емоційну стійкість як «стійкість емоцій», а не як стійкість людини до емоціогенних впливів. При цьому під «стійкістю емоцій» розуміють різні поняття: стійкість емоційних станів, відсутність схильності до частої зміни емоцій, емоційна стабільність тощо. Таким чином, в одному понятті поєднують різні явища, які не відповідають поняттю «емоційна стійкість», що зумовлює велику кількість визначень цього явища, які суттєво відрізняються одне від одного [1].

Мета дослідження полягає у теоретичному аналізі сутності поняття «емоційна стійкість».

Дослідники виділяють чотири підходи до розуміння емоційної стійкості. Згідно першого підходу вона нерозривно пов'язана з проявом волі, вмінням до управління своїм емоційним станом у діяльності. В. Троценко дає схоже визначення, вважаючи емоційну стійкість властивістю темпераменту [2, с.11].

Сутність другого підходу полягає у тому, що емоційну стійкість науковці розглядають інтегративною властивістю особистості, яка характеризується як взаємодія «емоційної, вольової, інтелектуальної та мотиваційної складової психічної діяльності людини», що успішно здійснює діяльність у складній емоційній ситуації. Проте, важливо підкреслити, що на успіх виконаних дій також впливають особисті якості людини та наявний життєвий досвід.

Згідно з третім підходом, емоційна стійкість ґрунтується на єдності потенціалів нервової системи, темпераменту та інформаційних характеристик властивостей особистості.

В основі четвертого підходу лежить прояв емоційної стійкості у різних складних ситуаціях. Тобто, когнітивні процеси, не будучи необхідною частиною емоцій, впливають на емоційні процеси. Емоційна стійкість представляється як стійкість емоційних реакцій, які відповідають оптимальному рівню.

Проаналізувавши існуючі підходи до вивчення емоційної стійкості, Т.Кочубей, А.Семенов підкреслюють те, що емоційна стійкість як якість особистості становить єдність таких компонентів:

а) мотиваційного (сила мотивів значною мірою визначає емоційну стійкість. Змінюючи мотивацію, можна збільшити (або зменшити) емоційну стійкість);

б) емоційного досвіду особистості, набутого у процесі подолання негативних впливів екстремальних ситуацій;

в) вольового, який виражається у свідомій саморегуляції дій, приведення їх у відповідність з вимогами ситуації;

г) інтелектуального (оцінка і визначення вимог ситуації, прогноз її можливої зміни, прийняття рішень про способи дій) [1].

Висновки. Отже, важливими факторами емоційної стійкості є зміст і рівень емоцій, почуттів та переживань в умовах постійних змін.

Список використаних джерел

1. Кочубей Т. Д., Семенов А. А. Наукові підходи до вивчення емоційної стійкості як особистісної лідерської якості. URL: <http://surl.li/spwav>.
2. Троценко В. В. Педагогічні умови формування емоційної стійкості у дітей 6- і 7-річного віку в процесі занять фізичною культурою : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання». Київ, 2001. 16, [11] с.

УДК 159.9.316.6

ПЕРЕДУМОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ

Коновалов Артем, здобувач ОС «магістр»

спеціальності 053 «Психологія», I курс, РДГУ

Науковий керівник: Безлюдна В.І., канд. пед. наук, доцент

Постановка проблеми. Екстремальні умови, в яких діють рятувальники Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС), є підґрунтям для психологічного забезпечення їхньої діяльності, зокрема на фоні як особливого періоду з 2014 року, так і повномасштабної військової агресії російської федерації проти України з 2022 року. Рядовий і керівний склад ДСНС із першого дня вторгнення працює в умовах обстрілів і на місцях ліквідації наслідків влучань та застосувань різноманітного озброєння, зазнає втрат і поранень. Такі обставини негативно впливають на морально-психологічний стан працівників ДСНС [1-2], не зважаючи на наявність психологічного супроводу їхньої діяльності [3]. Останнє, серед іншого, передбачає медико-психологічну реабілітацію, однак про необхідність саме психологічної реабілітації зазначають ряд дослідників [4-5].

Мета дослідження – окреслити умови застосування психореабілітаційних заходів для осіб рядового та керівного складу ДСНС які брали/беруть безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під реабілітацією в сфері охорони здоров'я та психології слід розуміти процес повернення фізичної особи до здорового стану або корисної, конструктивної діяльності, відновлення, в максимально можливому ступені, її самостійності, благополуччя та рівня функціонування після травми, розкладу або інвалідизації [6].

У термінах соціального захисту населення реабілітацією називають:

- комплекс заходів, спрямованих на відновлення здоров'я та здібностей фізичних осіб і створення для них необхідних умов і рівних можливостей у всіх сферах життєдіяльності [7];
- комплекс медичних, психологічних, професійних заходів, спрямованих на відновлення порушених функцій організму, а також соціальних та інших функцій і працездатності фізичних осіб [8].

До соціальної реабілітації відносять таку сукупність економічних, організаційних, юридичних і інших заходів, що спрямована на формування або відновлення фізичного, психологічного, морального стану, розвиток інтелектуального рівня та соціальних функцій постраждалих, хворих, малозабезпечених і інших осіб, людей, які за типологічними характеристиками обмежені в реалізації своїх прав, свобод і виконанні обов'язків; які постраждали внаслідок впливу небезпечних факторів чи середовища або настання небезпечних для життя обставин; опинилися у скрутному, несприятливому становищі та

ЗМІСТ

Архипова Юлія Умови та особливості психологічної готовності юнаків до батьківства.....	3
Галело Тетяна Адаптація внутрішньо переміщених осіб як психологічна проблема	5
Грицюк Карина Вплив участі у бойових діях на психоемоційний стан військових збройних сил України	8
Данильченко Олександр Психологічні особливості впливу інтернет-технологій на студентську молодь.....	11
Дульнєва Анна Особливості емоційного самопочуття дітей під час війни.....	13
Ільчук (Смик) Олена Сутність поняття «емоційна стійкість» у психолого-педагогічних дослідженнях.....	15
Коновалов Артем Передумови психологічної реабілітації працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій в умовах війни.....	16
Косяк Тетяна Емоційна регуляція станів дітей дошкільного віку методом терапії іграшкою.....	20
Котяш (Ряба) Леся, Безлюдна Валентина Ставлення молоді до представників нетрадиційної орієнтації.....	22
Марковець Юстина Особливості психологічної готовності особового складу військ (сил) ЗСУ до участі в бойових діях	25
Мартинюк Ольга Шляхи подолання стресу в підлітковому віці	27
Маснюк Тетяна Психологічні особливості прояву тривожності в юнацькому віці під час війни	29
Масюк Василина Психодіагностика агресивності у молодшому підлітковому віці.....	32
Мацкевич Ольга Вплив емоційної сфери на активність особистості в юнацькому віці	33
Мельничук Оксана Психологічні аспекти інформаційного впливу на населення під час війни	36
Миронець Ірина Психологічні особливості емоційної сфери в підлітковому віці...	38
Натина Ганна Підходи до вирішення проблеми запобігання професійному вигоранню	41
Пантелюк Марія Психологічні особливості мотивації навчальної діяльності студентів	43

Панько Аліна Катерина Психологічні чинники вибору професії старшокласниками.....	46
.....	
Парчук Софія, Юрчук Олена Відновлення психічного здоров'я особистості засобами арт-терапії	48
Пацкова Галина Психологічні особливості реабілітації військовослужбовців, які пережили посттравматичний стресовий розлад (ПТСР).....	51
Пермінова Наталія, Яцюк Наталія Психологічні методи управління персоналом як чинник підвищення його ефективності.....	55
Поліщук Максим Особливості розвитку міжособистісної комунікації в юнацькому віці	57
Польняк Ольга Поняття «травматичного стресу» в психолого-педагогічній літературі та його особливості.....	59
Попружок Софія Специфіка корекції мовлення у дітей з ДЦП.....	62
Рожко Олена Особливості розвитку літературних здібностей в підлітковому та юнацькому віці.....	64
Солоп Тетяна, Піонтковська Діана Теоретичний аналіз розвитку національної самосвідомості студентської молоді.....	68
Стащук Анна Детермінація психоемоційної сфери особистості природними чинниками.....	71
Тадесв Гордій Роль невербальної комунікації в процесі продажу.....	76
Тулупов Сергій Подружжя психологічна сумісність як фактор благополуччя і щастя родини	78
Хома Людмила Формування медіагігієни українського юнацтва у період війни	81
Чорноус Яна Класифікація синдрому дитячого аутизму.....	85
Шалівський Павло Особливості переживання дитиною кризи в сім'ї	90
Юдко Вікторія Сутність психологічної готовності особистості до участі у бойових діях та її детермінації	92
Юрчук Олексій, Кравчук Анна Дитячо-батьківські взаємовідносини як провідний чинник розвитку ідентичності дитини.....	94
Юрчук Олена, Рижа Мирослава Робота психолога закладу дошкільної освіти в умовах воєнного стану.....	96
Юрчук Олена, Стеблюк Яна Феномен життєстійкості у поглядах вітчизняних та зарубіжних вчених	99